

DE SEIZOENEN

Handleiding

Meester Warre
www.meesterwarre.be

@meesterwarre

Meester Warre

Inleiding en inhoudstafel

Lesdoelen

- a) De leerlingen kunnen voorspellen waarover een thema zal gaan.
- b) De leerlingen kunnen verwoorden wat ze al weten over een bepaald onderwerp en wat ze nog willen bijleren.
- c) De leerlingen kunnen in groepjes hun bevindingen verwoorden en schematisch weergeven.

In stap van de les

Verloop	Materialen
<p>Bespreek het nieuwe thema met de leerlingen. Stel enkele richtvragen om hun voorkennis te peilen, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none">• Welke seizoenen ken je?• Wat kun je vertellen over de seizoenen?• Waarop hebben de verschillende seizoenen een invloed? <p>Aan de hand van deze richtvragen krijg je als leerkracht snel een beeld over wat de leerlingen al weten.</p>	/

Midden van de les

<p>Maak kennis met Bart, de meteoroloog die in de werkbundel uitleg zal geven aan de leerlingen.</p> <p>Overloop met de leerlingen de verschillende hoofdstukken die in de werkbundel aan bod zullen komen.</p> <p>Laat de leerlingen in groepjes van 3 à 4 overleggen wat ze al weten van dit thema. Ze kunnen alles neerschrijven in een woordspin.</p>	<p>Werkbundel</p> <p>A3-bladeren voor woordspinnen</p>
---	--

Slot van de les

Bespreek de woordspinnen klassikaal. Verklap hierbij nog niet te veel, maar vertel dat alle onderwerpen grondig besproken zullen worden tijdens de volgende lessen.

Woordspinnen van de leerlingen

Les 1 – het ontstaan van de seizoenen

Lesdoelen

- a) De leerlingen herkennen de verschillende seizoenen aan de hand van hun typische kenmerken.
- b) De leerlingen weten in welke maanden de seizoenen vallen.
- c) De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen hoe de seizoenen ontstaan en hoe de draaiing van de aarde rond de zon hierbij een rol speelt.

Instap van de les

Verloop	Materialen
<p>Laat de leerlingen het inleidingsstukje van meteoroloog Bart voorlezen. Vertel aan de kinderen dat ze in deze les de verschillende seizoenen en hun typische kenmerken zullen herhalen. Vertel ook dat ze zullen leren hoe de seizoenen ontstaan.</p> <p>Laat de leerlingen opdracht 1 in de werkbundel maken. Ze noteren de juiste seizoenen onder het juiste kader. Bespreek de oefening nadien klassikaal.</p> <p>Vraag aan de leerlingen of ze weten wanneer de seizoenen beginnen en eindigen. Laat ze daarna opdracht 2 in de werkbundel maken. Bespreek de oefening nadien klassikaal.</p>	Werkbundel
Midden van de les	
<p>Vertel aan de leerlingen dat er nu een stukje nieuwe leerstof aan bod komt: het ontstaan van de seizoenen.</p> <p>Bekijk met de kinderen de prenten bij opdracht 3. Laat hen verwoorden wat ze zien en speel hierop in. Omkring bij de afbeelding links het juiste woord.</p>	Werkbundel Zaklamp Wereldbol

Verduidelijk de rotatie van de aarde met het proefje dat in de bundel beschreven staat bij **opdracht 4** en laat de leerlingen verwoorden hoe de rotatie van de aarde zorgt voor het ontstaan van dag en nacht.

Bekijk nu de afbeelding rechts. Kom samen tot de conclusie dat de draaiing van de aarde rond de zon zorgt voor het ontstaan van de verschillende seizoenen. Doordat de aarde rond de zon draait, is het niet overal op aarde even warm. Wanneer het bij ons zomer is, vangt het noordelijk halfrond van de aarde het meeste zonlicht op. Op het zuidelijk halfrond is het dan winter. Bekijk samen het filmpje van Paxi bij **opdracht 5**.

Let op: vertel aan de leerlingen ook dat de aarde niet volledig recht staat, maar een beetje schuin. Dit heeft ook een invloed op de seizoenen. Verduidelijk indien nodig met een afbeelding

Laat de leerlingen **opdracht 6** in de werkbundel maken. Hiermee kan je nagaan of de kinderen de uitleg begrijpen. Bespreek achteraf samen de stellingen en verbeter klassikaal de foute zinnen.

Filmpje Paxi (scan de QR-code)

Slot van de les

Laat de leerlingen nog eens in eigen woorden herhalen hoe de seizoen ontstaan en wat de aarde en de zon hiermee te maken hebben.

Laat de leerlingen nu **opdracht 7** maken in hun werkbundel. Bespreek de oefeningen nadien klassikaal.

Werkbundel

Les 2 – de natuur verandert!

Lesdoelen

- a) De leerlingen kunnen verwoorden welk seizoen ze het leukst vinden en waarom dat zo is.
- b) De leerlingen kunnen in eigen woorden vertellen welke natuurlijke veranderingen er optreden bij elk seizoen.
- c) De leerlingen kunnen enkele activiteiten opnoemen die passen bij de verschillende seizoenen.

Instap van de les

Verloop	Materialen
<p>Laat de leerlingen een tekening maken van hun favoriete seizoen. Laat ze achteraf kort vertellen welk seizoen ze kozen en waarom dat zo is. De meeste leerlingen zullen bij het vertellen enkele natuurlijke kenmerken van de seizoenen opnoemen</p> <p><i>Vb. Ik kies voor de zomer, want dan is het lekker warm en kan je een ijsje eten.</i></p> <p><i>Vb. Ik kies voor de herfst, want dan zijn de bomen mooi door de gekleurde bladeren.</i></p> <p>Gebruik de tekeningen en de inbreng van de leerlingen om het onderwerp van de les duidelijk te maken: de verschillende natuurlijke veranderingen per seizoen bekijken en verwoorden. Lees hierna het inleidingsstukje van meteoroloog Bart in de werkbundel.</p>	<p>Tekenpapier</p> <p>Kleurpotloden/stiften</p> <p>Werkbundel</p>
Midden van de les	
<p>Laat de leerlingen opdracht 1 in de werkbundel maken. Ze mogen hierbij per twee werken. Bespreek de oefeningen nadien klassikaal. Dit is herhaling.</p>	<p>Werkbundel</p>

Bespreek samen met de leerlingen **opdracht 2**. Vertel dat ze bij elk seizoen enkele natuurlijke veranderingen moeten noteren die bij de afbeelding hoort. Laat de leerlingen deze oefening per twee maken en geef ze hiervoor voldoende tijd. Laat de leerlingen in potlood werken, zodat ze achteraf kunnen aanpassen indien nodig. Bespreek klassikaal wat de leerlingen opschreven. Laat gerust verschillende leerlingen vertellen, want soms zijn er meerdere antwoorden mogelijk.

Laat de leerlingen **opdracht 3** in hun werkbundel oplossen. Ze werken individueel. Achteraf worden de stellingen besproken en worden de foute stellingen verbeterd.

Slot van de les

Laat de leerlingen vertellen over hun favoriete activiteit per seizoen. Overloop de seizoenen en laat verschillende leerlingen antwoorden.

Beluister – indien tijd over – samen met de leerlingen naar het muziekstuk ‘Lente’ van Vivaldi. Stel nadien volgende vragen:

- Welk gevoel krijg je bij het horen van deze muziek?
- Welk seizoen past goed bij dit muziekstuk?
- Waarom vind je dat?
- Hoe zou de muziek volgens jou klinken als het winter is?

Muziekstuk van Vivaldi (scan de QR-code)

Les 3 – ik pas me aan !

Lesdoelen

- a) De leerlingen kunnen vertellen hoe ze zich kunnen aanpassen aan de natuurlijke veranderingen per seizoen.
- b) De leerlingen weten hoe dieren zich aanpassen aan de koude wintermaanden.
- c) De leerlingen weten hoe dieren zich beschermen tegen de hitte in de zomer.

Instap van de les

Verloop	Materialen
Laat de leerlingen het inleidingsstukje van meteoroloog Bart lezen in de werkbundel. Vertel hen dat ze in deze les zullen leren hoe ze zich kunnen beschermen tegen de natuurlijke veranderingen per seizoen. Laat de leerlingen hier over vertellen: wat doen zij wanneer het heel warm is? Hoe beschermen ze zich tegen de zon of tegen de koude?	Werkbundel

Midden van de les

Bespreek met de leerlingen de afbeeldingen bij opdracht 1 en laat ze daarna individueel aan de oefening werken. Vertel aan de kinderen er soms meerdere beschermingsmiddelen met één afbeelding verbonden kunnen worden. Bespreek de oefening nadien klassikaal.	Werkbundel Filmpje egel, eekhoorn, trekvogels
Bekijk met de leerlingen opdracht 2 in de werkbundel. Laat de kinderen voorspellen hoe de dieren zich beschermen tegen de vrieskou. Laat dan bij enkele dieren of groepjes dieren een kort filmpje zien en noteer dan hoe de dieren zich beschermen.	

Bekijk met de leerlingen **opdracht 3** in de werkbundel. Laat de kinderen voorspellen hoe de dieren zich beschermen tegen de hitte tijdens de zomermaanden. Laat dan bij enkele dieren een filmpje zien en noteer dan hoe de dieren zich beschermen.

Werkbundel

Filmpje olifant, hond, vogels

Slot van de les

Laat de leerlingen vertellen over hun eigen huisdier:

- Hoe zie je aan jouw huisdier dat hij/zij het warm heeft?
- Wat doet jouw huisdier om af te koelen?
- Heb je huisdieren die een winterslaap doen? Welke?

Les 4 – etenstijd!

Lesdoelen

- a) De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat seizoensgebonden voeding is.
- b) De leerlingen kunnen voorbeelden geven van seizoensgebonden voeding per seizoen.
- c) De leerlingen kunnen gevraagde informatie uit een tekst rond seizoensgebonden voeding halen.

Instap van de les	
Verloop	Materialen
<p>Vertel aan de leerlingen dat deze les zal gaan over seizoensgebonden voeding. Vraag hen of ze weten wat dit is. Misschien kunnen ze ook voorbeelden geven.</p> <p>Lees samen het inleidingsstukje van meteoroloog Bart in de werkbundel.</p>	Werkbundel
Midden van de les	
<p>Bespreek samen met de leerlingen opdracht 1 in de werkbundel. Vertel hen wat ze moeten doen. Laat de leerlingen daarna per twee werken. Ze moeten het volgende doen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lees de tekst over seizoensgebonden voeding.• Beantwoord de vragen. <p>Bespreek nadien alle vragen klassikaal. Als je merkt dat de vragen moeizaam beantwoord worden door de leerlingen, kan je al wat sneller overschakelen naar klassikale bespreking van de vragen.</p>	Werkbundel

Slot van de les

Laat de leerlingen kennismaken met seizoensgebonden voeding. Neem enkele voedingsmiddelen mee die typerend zijn aan het seizoen waarin je deze les geeft, bijvoorbeeld:

- **Zomer:** tomaten, sla, bessen
- **Herfst:** pompoen, peren
- **Winter:** wortel, kolen
- **Lente:** aardbeien, radijs

Seizoensgebonden voeding

Les 5 – we herhalen!

Lesdoelen

- a) De leerlingen kunnen de geziene leerstof zelfstandig herhalen.
- b) De leerlingen kunnen een kruiswoordraadsel met vragen rond de geziene leerstof beantwoorden.
- c) De leerlingen durven vragen stellen aan de leerkracht over de leerstof.

Instap van de les	
Verloop	Materialen
<p>Blik samen terug op de voorbije lessen rond de seizoenen. Stel enkele richtvragen aan de leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat hebben we allemaal geleerd tijdens de voorbije lessen?• Wat vond je interessant? Waarom?• Wat vond je minder interessant? Waarom?	/
Midden en slot van de les	
Bespreek samen met de leerlingen het kruiswoordraadsel in de werkbundel. Vertel hen wat ze moeten doen. Laat de leerlingen daarna individueel werken. Bespreek nadien de vragen van het kruiswoordraadsel klassikaal.	Werkbundel